

AGNES JOSEPH (NSC) STRIJDT TEGEN NIEUW PENSIOENSTELSEL

‘De mensen waar het over gaat is niets gevraagd’

Pensioendeelnemers moeten collectief instemmingsrecht krijgen bij het overzetten van hun bestaande pensioenuitkeringen naar het nieuwe pensioenstelsel: dat politieke bommetje werd aan de vooravond van het nieuwe debat over de pensioenwet (29 januari) aangekondigd door Agnes Joseph, pensioendeskundige van de Tweede Kamerfractie van Nieuw Sociaal Contract (NSC). MAX-directeur Jan Slagter vroeg naar haar beweegredenen.

Waarom dit voorstel, waar iedereen in pensioenland zo van schrikt?

“Aan de nieuwe Wet toekomst pensioenen is de afgelopen jaren gesleuteld door allerlei mensen: werkgevers- en werknemersorganisaties, ambtenaren, wetenschappers en politici. De mensen waar het over gaat, is niets gevraagd. Dat klopt niet. Het gaat immers om hun eigen geld en van niemand anders. Wij willen dat de deelnemers aan de pensioenfondsen zelf mogen beslissen of hun opgebouwde pensioenrechten overgaan naar het nieuwe pensioenstelsel of niet. Het recht om daar individueel bezwaar tegen te maken is uit de wet gehaald. Wij willen dat er dan in ieder geval per pensioenfonds alsnog een collectief instemmingsrecht komt.”

Wat mankeert er aan het nieuwe pensioenstelsel?

“Het nieuwe stelsel is op een aantal punten een verbetering, maar wordt er als geheel niet duidelijker op. Pensioenopbouw en pensioenuitkeringen gaan meebewegen met het economische tij. In betere tijden sneller omhoog en in mindere tijden sneller omlaag. Het is ook onzeker of de pensioenuitkeringen in het nieuwe stelsel de inflatie kunnen bijhouden. Mensen krijgen kortom te maken met een variabel pensioen; dat wil zeggen meer onzekerheid over de hoogte van

de pensioenopbouw en van de maandelijkse pensioenuitkeringen.”

Wat houdt uw voorstel precies in?

“Alle pensioenfondsen moeten hun deelnemers vragen of ze akkoord gaan dat hun opgebouwde gelden worden omgezet naar het nieuwe stelsel. Heel concreet is dat een keuze tussen een iets hoger pensioen met meer onzekerheid of een iets lager, maar meer voorspelbaar pensioen. Ik stel voor dat minstens 30 procent van de deelnemers zich moet uitspreken en dat 50 procent daarvan positief moet zijn. Gebeurt dat niet, dan worden de oude rechten niet overgeheveld naar het nieuwe stelsel. De verdere pensioenopbouw kan dan weliswaar gedaan worden volgens het nieuwe stelsel, maar de oude rechten blijven achter in het oude stelsel.”

Hoe gaat dat overhevelen naar het nieuwe stelsel eigenlijk in z'n werk?

“Daar zit al meteen een heel groot probleem. De 1.500 miljard euro die in de grote pensioenpotten zit, gaat in het nieuwe stelsel verdeeld worden over 10 miljoen persoonlijke pensioenpotjes. De grote herverdeling van al dat pensioengeld is het werk van pensioenspecialisten, actuarissen. Ik ben zo'n

specialist, twee keer uitgeroepen tot actuaaris van het jaar en weet: hoe secuur en gewetensvol je het ook doet, het blijft altijd een kwestie van gissen, het kost handenvol geld aan dure adviseurs en is een nooit eerder vertoonde reuzenoperatie.”

Hebben mensen wel genoeg informatie om een goede keuze te maken?

“Het gaat om het toekomstig inkomen van deelnemers aan de pensioenfondsen en het dagelijkse inkomen van gepensioneerden van vandaag. Een veel concretere keuze om aan hen voor te leggen is niet te verzinnen. Door dit voor te leggen, zullen pensioenfondsen het eerlijke verhaal aan hun deelnemers en gepensioneerden moeten vertellen. Uitleggen welke risico's er zijn. Mensen hebben het recht om dat te weten. Mijn voorstel is een belangrijke stap in het herstel van vertrouwen in ons pensioenstelsel en het bieden van meer zekerheid aan miljoenen Nederlanders. Waarom denken tegenstanders dat 30 procent respons - met 'ja' of 'nee' - dan te veel gevraagd is? Schatten zij de betrokkenheid van de deelnemers zo laag in? Mensen onderschatten de deelnemers en de gepensioneerden.”

Het kan dat er door uw voorstel twee pensioenstelsels naast elkaar ontstaan. Kan dat wel?

“Ja, dat kan gewoon. Veel fondsen hebben nu al

'Deelnemers en gepensioneerden worden onderschat'

meerdere regelingen naast elkaar. Het is in andere landen bij verandering van pensioenstelsel ook gebeurd. Wij zijn het enige land dat dit niet doet.”

Gaat een pensioenreferendum niet handenvol geld kosten?

“De hele transitie naar het nieuwe pensioenstelsel kost enorm veel geld aan ict-aanpassing, adviseurs, extra arbeidsuren van eigen medewerkers, extra inhuur van medewerkers en aan communicatie. Het voorleggen van de instemmingsvraag past prima in dat lopende proces en kan worden meegenomen in de lopende communicatie die toch al naar de deelnemers en gepensioneerden wordt gestuurd.”

Waarom heeft u als actuaaris gekozen voor de politiek?

“Ik heb me erover verbaasd en opgewonden dat zo veel zogenaamde deskundigen zich met de pensioenwetgeving bemoeiden zonder het grotere geheel te overzien. Ik ben de politiek ingegaan om dreigend pensioenonheil te keren.” ■

VEEL STEUN MAAR OOK KRITISCHE GELUIDEN

Het voorstel van NSC en BBB zal mogelijk ook op steun kunnen rekenen van coalitiepartner PVV. Daarnaast hebben diverse instanties aangegeven achter het voorstel te staan, waaronder de Nederlandse Bond voor Pensioenbelangen, Stichting Pensioenbehoud en diverse regionale KBO-organisaties. Onder andere coalitiepartner VVD, VNO-NCW en MKB-Nederland zijn geen voorstander van een pensioenreferendum. Het voorstel maakt de pensioentransitie volgens hen complexer en duurder en het nieuwe pensioenstelsel is destijds met ruime meerderheid aangenomen in de Tweede en Eerste Kamer, zo vindt men. In één van de volgende edities van MAX Magazine zullen we nader ingaan op de argumenten van deze partijen.